

Отже, інформаційна база оцінки починається з визначення цілі (етап 1). Залежно від конкретних умов, до них відносять:

- оцінку перспектив збуту продукції на конкретному ринку;
- розроблення заходів з підвищення рівня конкурентоспроможності продукції;
- встановлення ціни на продукцію.

Другий етап зводиться до формування вимог до товару і вибір зразка-еталона як бази для порівняння.

Третій етап – це визначення переліку параметрів, які підлягають порівнянню і оцінці з їх кількісним виразом, а також встановлення певної вагомості. Її розрахунок (вагомості) здійснюється, як правило, експертним шляхом у частках одиниці чи у відсотках. Їх сума повинна дорівнювати одиниці чи 100 %.

Четвертий етап зводиться до визначення параметричних індексів. Для цього здійснюється формування групи аналогів та встановлення значень їх показників, а потім зіставлення оцінкового та базового зразків окремо як за якісними, так і за економічними показниками.

Література

1. Петрович Й.М. Економіка виробничого підприємництва. – К.: Знання, 2001. – 400 с.
2. Сафронов Н.А. Экономика предприятия. – М.: ТзОВ "ЮРИСТ", 2001. – 583 с.
3. Сергеев И.В. Экономика предприятия. – М.: Финансы и статистика, 2001. – 300 с.
4. Сухарський В.С. Економічний словник-довідник, т.: Навчальна книга, 2002. – 325 с.
5. Хрипач В.Я. Экономика предприятия. – Мн.: Экономпресс, 2000. – 460 с.

УДК 65.011.12

Доц. Т.В. Черничко, канд. екон. наук;
магістр Л.І. Козут – Мукачівський технологічний інститут

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА

Розкрито один зі способів оптимізації забезпечення підприємств ресторанного господарства матеріально-технічними засобами: впровадження інформаційної підсистеми в системі управління рухом товарно-матеріальних цінностей. Для реалізації цього способу необхідним є створення автоматизованих робочих місць за допомогою сумісних комп'ютерів, об'єднаних у локальну обчислювальну мережу та мережного програмного забезпечення.

Ключові слова: товарно-матеріальні цінності, автоматизоване робоче місце (АРМ), інформаційно-керуюча підсистема.

*Assoc. prof. T.V. Chernichko; master's degree L.I. Kogut –
Technological Institute of Mukachevo*

Special feature of organization material and technical securing of restaurant business

In article uncover the one of the methods of optimal securing material and technical means in the restaurant with the help of the automatic information system. For realize this method is necessary to make up the automatic working places with the help of the joint computers and network programmatic securing.

Keywords: goods and technical means, automatic working places (AWP), goods report.

Правильна організація матеріально-технічного забезпечення є запорукою успіху підприємства, особливо якщо це підприємство ресторанного господарства, адже сировина та матеріали, які необхідні для безперебійної роботи останнього, мають обмежений час та специфічні умови зберігання. Правильна організація матеріально-технічного постачання дає змогу зменшити витрати, а відповідно – збільшити прибуток та підвищити рентабельність і конкурентоспроможність підприємства.

Основні положення організації матеріально-технічного забезпечення сформульовані та опрацьовані у працях таких українських та російських економістів, як Б.А. Анікін, О.М. Григоренко, О.В. Крушельницької, Н.О. П'ятницької, В.Т. П'ятницького.

Основною метою нашої публікації є визначення критеріїв формування оптимального варіанта матеріально-технічного забезпечення підприємств ресторанного бізнесу. Методи, які використовувались при написанні: індукції, дедукції, порівняльний аналіз, метод моделювання.

Забезпечення підприємств ресторанного господарства товарно-матеріальними цінностями має надзвичайно важливе значення, адже сприяє виконанню головного його завдання – своєчасному випуску та реалізації продукції відповідно до попиту споживачів. До товарно-матеріальних цінностей належать виробничі запаси, готова продукція, товари та предмети матеріально-технічного призначення на складах.

Для оптимізації роботи з прийому, розміщення, видачі та обліку ресурсів на підприємствах ресторанного господарства доцільним є впровадження автоматизованої інформаційної підсистеми в систему управління рухом товарно-матеріальних цінностей та організація кількох видів автоматизованих робочих місць (АРМ). За територіальною ознакою виділяють АРМ працівників продовольчого складу і АРМ працівників матеріально-технічного складу; за рівнем, який займають працівники в підсистемі матеріально-технічного забезпечення: АРМ комірника, заступника директора з товарно-матеріального постачання.

Впровадження автоматизованої інформаційної підсистеми в управління рухом товарно-матеріальних цінностей на підприємствах ресторанного господарства не вимагає ніяких змін в його організаційній структурі.

Методологія отримання, видачі, обліку різних товарно-матеріальних цінностей в умовах АРМ практично однакова. Розглянемо склад функцій та задач в інформаційно-керівній підсистемі "Склад".

Функція "Вибір складу" дає змогу встановити АРМ на конкретному складі – продовольчому, матеріально-технічному.

Функція "Складська операція" реалізується завдяки вирішенню семи задач: перша та друга дають змогу оформити накладні та акти; третя – внести залишки товарів в автоматизовану картотеку за актом переобліку після проведення інвентаризації перед введенням АРМ в експлуатацію; четверта – вилучити записи з архівних картотек за такий період, аналіз інформації якого

вже не цікавить користувача; п'ята – сформувати товарний звіт; шоста – сформувати сальдову відомість; сьома – внести корективи в оформлені протягом дня документи.

Функція "Класифікатори" призначена для ведення таких класифікаторів: "Група товарів", "Товар", "Склади", "Група постачальників", "Постачальники", "Групи споживачів", "Споживачі", "Одиниці виміру". Для їх ведення передбачено три задачі: перша – дає змогу вводити до картотеки класифікаторів нові картки; друга – підтримує всі класифікатори в актуальному стані, при якому вносяться зміни у створені картки, а також, за необхідності, продивляться і вилучати непотрібні картки; третя – дає змогу формулювати запити з метою отримання різноманітної довідкової інформації за картотекою товарів і видавати результати запитів на дисплей.

У класифікаторах постачальників і споживачів на першому рівні є характеристика їх розміщення: зовнішній чи внутрішній; на другому – групи постачальників і споживачів; на третьому – конкретні постачальники і споживачі. На першому рівні класифікатора товарів знаходяться групи товарів, на другому – товари, що входять до кожної з груп.

У системі використовуються і однорівневі класифікатори. Ця система дає змогу працювати з класифікаторами в режимі доведення, коригування, вилучення інформації. Вилучити інформацію можна лише у випадку, коли на неї немає посилань в інших класифікаторах. Таким чином, забезпечується логічний контроль у системі.

Створення класифікатора здійснюється у декілька етапів. На першому створюється класифікатор групи товарів, постачальників, споживачів. На другому – класифікатори товарів, постачальників, споживачів, що входять до відповідних груп. При цьому частина інформації вибирається зі створених раніше класифікаторів, інша вводиться з клавіатури.

Класифікатори використовуються в реалізації різних функцій підсистеми "Склад". Створення класифікаторів надзвичайно полегшує роботу, адже не доводиться вносити текстову інформацію з клавіатури. Вона вводиться у документи з класифікаторів. Створення АРМ повинно починатися саме зі створення класифікаторів, які містять важливу, один раз коректно описану інформацію. Завдяки цьому досягають ідентичного опису одних і тих самих товарів, постачальників, споживачів у різних документах та успішної роботи системи в цілому. Цю інформацію можна назвати умовно-постійною, адже вона протягом певного часу може залишатися незмінною.

Функція "Сервіс" охоплює:

- першу задачу, яка існує для відтворення інформації (профілактики баз даних), зіпсованої внаслідок нестандартних операцій;
- довідник, який містить: правила доступу до інформації в системі; опис структур екранів і правил роботи з ними; призначення функціональних клавіш; калькулятор; календар; робота в випадку системних збоїв; інша довідкова інформація;
- надає змогу встановлювати різні розміри аркуша для друкування накладних та актів: стандартний аркуш або половина аркуша.

Функція "Довідки" об'єднує дев'ять пунктів:

1. Надає довідкову інформацію про залишки певної групи товарів на складі.
2. Надає інформацію щодо надходження та вибуття товарів за поточний місяць, використовуючи для цього картки складського обліку.
3. Дає змогу переглянути всі прибуткові накладні від конкретного постачальника за певний проміжок часу.
4. Дає змогу переглянути всі видаткові накладні.
5. Призначена для аналізу надходжень на склад певного товару за вказаний користувачем проміжок часу від конкретних постачальників.
6. Надає широку інформацію про видачу зі складу певного товару споживачам за вказаний користувачем проміжок часу, а саме, споживач, номер документа, дата, кількість, сума, підрозділ підприємства.
7. Містить інформацію, аналогічну шостій задачі, але більш коротку, а саме: споживач, кількість і вартість товару.
8. Надає інформацію про товари, запаси яких досягли найнижчого рівня.
9. Містить інформацію про денні товарні звіти протягом певного проміжку часу.

За допомогою функції "Звіти" одержують дані для форм ТОРГ-9, ТОРГ-1, ТОРГ-3, 4-ТОРГ. Перша задача дає змогу одержати у кількісному виразі дані про витрати і залишки товарів з вибраних користувачем груп товарів за кодами статистичної звітності. Ці дані потрібні для складання викладених вище форм статистичної звітності. Друга задача призначена для отримання даних про витрати і залишки товарів за вибраний квартал в сумарному виразі з вибраних користувачем груп товарів за кодами статистичної звітності. Третя задача формує у кількісному і вартісному виразі дані про витрачені товари за кодами статистичної звітності. Четверта задача призначена для отримання інформації про кількісні і сумарні витрати та залишки товарів вибраних груп за вказаний проміжок часу.

За допомогою функції "Друкування" друкуються, оформлені протягом дня документи, а саме: прибуткові накладні, видаткові накладні, акти про списання товарів та ін. Функція "Запити" здійснює складання і отримання різної довідкової інформації за складськими операціями або складською автоматизованою картотекою. Ця функція розроблена для завідувача складу або для заступника директора підприємства з постачання.

Реалізація різних функцій у підсистемі "Склад" та вирішення задач, що входять до їх складу, стає можливим завдяки чітко спроектованій системі дій, об'єднаних у "меню". Воно є головним і вміщує функції, які виконує підсистема "Склад" в цілому.

Література

1. Крушельницька О.В. Управління матеріальними ресурсами: Навч. пос. – К.: Кондор, 2003. – 162 с.
2. Логістика: Навч. пос./ Під ред. Б.А. Анікіна. – М.: ИНФРА-М, 1997. – 327 с.
3. П'ятницька Н.О. та ін. Автоматизована інформаційна система менеджменту громадського харчування: Навч. пос./ Н.О. П'ятницька, В.Т. П'ятницький, О.М. Григоренко. – К.: КДТЕУ, 2000. – 139 с.